

СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ НАУКОЮ ТА РЕЛІГІЄЮ У ІСТОРИКО – ФІЛОСОФСЬКОМУ ВИМІРІ

Людство. Хто ми є та звідки походимо? Діти отця небесного чи продукт хаосу та теорії імовірності? Створені з певною метою, або замкнувся ланцюг випадковостей, останньою ланкою якого була поява людини? На ці питання людство намагається знайти відповідь від початку свого існування. Наука підходить до цього з раціональної точки зору і ставить питання на кшталт: «Що Бог робив до створення Всесвіту? Пекло для тих хто підіймає питання як це?». Релігія стверджує, що сумнів – це частина віри і замисел Божий. Ще древні філософи намагалися знайти докази існування Бога. Одним з таких доказів є так званий «моральний» доказ, в основу якого покладена можливість людини розрізняти добро та зло. «У нашій совісті існує прагнення до моральних цінностей. Мораль – від Бога». Іншим доказом вважається один з постулатів Томи Аквінського: якщо у кожного руху є двигун, то повинен існувати і першодвигун. Або інший варіант цього ж по суті постулату: у кожній події є причина, отже існує і першопричина. Незвично те, що хоча своїх сучасників-еретиків Тома не брав до уваги, це не заважало йому цікавитися працями матеріаліста Арістототеля, які і наштовхнули єпископа на думку про створення доказів існування Бога. Окрім цього єдиним і найголовнішим доказом існування вищої сили Тома вважав мистецтво, бо саме мистецтво примушує нас робити вчинки не пов'язані з виживанням чи логікою.

Вартим уваги є той факт, що всі докази існування чи навпаки відсутності Бога, або просто іронічне ставлення до віри створювалися людьми, які, або були пов'язані з релігією, або виховувалися в набожній родині, наприклад, М. Булгаков з його з його іронічним та сатиричним відображенням релігії у романі «Майстер та Маргарита». Одним з таких дещо скептичних філософів є І. Кант, який стверджував, що віра може існувати лише у бездоказовому вигляді, бо якщо безумовно довести існування Бога, то віра перетвориться на договір. Одна справа вірити і зовсім інша знати напевно. М. Твен відомий своїми висловами про Бога та взагалі релігію: «Коли читаєш Біблію, то більше дивуєшся наскільки Бог несевидючий, ніж всевидючий». На основі таких думок і були створені докази відсутності існування Бога. Деякі з них: якщо Бог створив все, то він і себе створив, а до створення всього, нічого і не було, враховуючи і Бога, чи може Бог створити камінь, що не зможе підняти? Також є протиріччя у всевидючості та всесильності Бога. Якщо Бог всевидючий, то він знає свої наступні дії, тобто вони передбачені, тобто Бог не має свободи волі, тобто він не всесильний. Вибір тих чи інших доказів за кожним з нас.

Науковий керівник: Кондратюк Л.С., к. філос. н., доцент